N°. 16. 1851.

BREDASCHE COURANT

ZONDAG 23 FEBRUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Februarij.

De wetgevende vergadering heeft zich den 17 en 18den dezer in de bureaux bezig gehouden met het onderzoek der door den staatsraad voorbereide organieke wet omtrent de gemeentelijke en departementale besturen. De beraadslagingen hebben hoofdzakelijk geloopen over dat gedeelte van het ontwerp hetwelk de gemeentelijke administratie betreft en meer bepaald over de drie uit een politiek oogpunt belangrijkste quaestien, te weten het gemeentelijk kiesstelsel, de benoeming der maires en de attributien der municipale raden. Een deel der legitimisten en bijna geheel de bergpartij schijnen zich vereenigd te hebben om de voordragt te bestrijden, en te verlangen dat voor de gemeentelijke verkiezingen het algemeen stemregt wederom ingevoerd, en de benoeming der maires niet, gelijk voorgesteld is, aan de uitvoerende magt, maar hetzij aan de gemeenteraden, hetzij aan de stemgeregtigde leden der gemeente worde opgedragen. Volgens hetgeen aangaande den loop der discussien op den eersten dag bekend geworden is, meende men dat de wet groot gevaar liep van te worden verworpen, ingeval daarin geene aanmerkelijke wijzigingen gebragt wierden. Den 18den is men in elk der bureaux overgegaan tot de benoeming der commissarissen, welke ditmaal 30 in getal zullen zijn; 20 daarvan zijn reeds aangewezen, en van dezen behoorden 11 tot de bestrijders, en 9 tot de voorstanders van het ontwerp.

— De generaal *Julien*, die het bevel voerde over eene der brigaden van het leger van Parijs, is van dien post ontzet, om geen andere reden, naar men algemeen beweert, dan omdat hij bij verscheiden gelegenheden getoond had de zaak van den President niet toegedaan te zijn en het regt der Wetgevende Vergadering voor te staan. Hij is vervangen door generaal *Levasseur*, die bekend staat als een warm aanhanger van den President.

— De kamer heeft heden de discussie over de wet nopens het hypothecair stelsel hervat. Het belang dat deze wet, die overigens niet van staatkundigen aard is, kon inboezemen, wordt geheel uitgewischt door de hetgeen voor het oogenblik de gemoederen bezig houdt: de commissie van onderzoek voor het ontwerp van gemeente-wet. Deze commissie heeft zich thans geconstitueerd en dat op eene wijze die geen twijfel aangaande de denkwijze der commissie overlaat. De generaal *Lamoricière* is namelijk tot president gekozen; de heer *Laboulie* tot vice-president. De eerste vertegenwoordigt de partij van den generaal *Cavaignac*, de tweede de legitimistische partij; van de beide secretarissen behoort de een tot de regter, de ander tot de linker zijde der vergadering. Hoewel men bedacht was op de vijandelijke houding der commissie tegenover den president der republiek, heeft deze uitslag toch veel indruk gemaakt. — Op het Elysée is de houding van den anderen kant evenmin verzoenend; omtrent de verwijdering van den generaal *Julien* zijn nog geen inlichtingen gegeven, integendeel wordt op nieuw de wegzending van een hoofd-officier van den staf aangekondigd.

— De dagbladen maken een brief bekend van den graaf *van Chambord*, uit Venetie den 23sten Januarij aan den heer *Berryer* geschreven, om hem dank te zeggen voor zijne rede den 16den te voren in de wetgevende vergadering gehouden. De pretendent uit daarin zijn vertrouwen dat Frankrijk, door de ondervinding wijs geworden, eindelijk zal inzien dat de erfelijke monarchij de beste regeringsvorm voor hetzelve is.

— Men verzekert, dat de Fransche en Engelsche regeringen het volkomen eens zijn, om zich tegen het plan van Oostenrijk in het congres te Dresden, het opnemen namelijk van al de Slavonische en Italiaansche bezittingen in den Duitschen Bond, te verzetten.

— Zoo als te voorzien was geeft de verwijdering van den generaal *Narvaez* in Spanje tot verdeeldheid van de meerderheid in de Kamer der Gedeputeerden aanleiding, en ongelukkig neemt de grootste partij eene vijandige houding jegens het Kabinet aan, doch het Kabinet heeft den 12 dezer, bij monde van zijnen voorzitter, den heer *Bravo Murillo*, aangekondigd, dat het de Kamer der Gedeputeerden zal ontbinden, wanneer deze oppositie maakt; zulks geschiedde naar aanleiding van interpellatien van den generaal *Ortega* nopens de ware oorzaken der ontbinding van het vorige Ministerie; in dezen woordenstrijd vond de generaal *Narvaez* warme verdedigers.

— Ter beurze waren genoteerd 3 pCt. 57,80; 5 pCt. 96,50; Romeinsche Leening 77.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten Februarij.

De voorzitter van het Oostenrijksche en die van het Pruissische Ministerie zijn jl. Zondag te Dresden aangekomen om aan de gewigtige beraadslagingen over de politieke reorganisatie van Duitschland deel te nemen. Er schijnen zich daarbij echter onverwachte moeijelijkheden te hebben opgedaan; want naar een telegrafisch berigt uit Berlijn van jl. Dingsdag, is de Pruissische Minister *von Manteuffel* dien dag onverwacht te Berlijn teruggekomen en heeft hij zich dadelijk naar den Koning begeven, met wien hij een onderhoud had. De Minister zou zich in den nacht of den volgenden dag weder naar Dresden begeven.

De Minister *von Manteuffel* is den 19den dezer uit Berlijn weder naar Dresden teruggekeerd, alwaar ook de Beijersche en Wurtembergsche Ministers *von der Pfordten* en *von Linden* aangekomen zijn. Den 20sten zou eene algemeene vergadering der gevolmagtigden worden gehouden.

Volgens de Berlijnsche *Neue Preussische Zeitung* zou de oorzaak van den onverwachten terugkeer des heeren *von Manteuffel* naar Berlijn, daarin gezocht moeten worden dat Oostenrijk, behalve de toelating van zijne niet Duitsche Staten in het bondgenootschap, ook zou vorderen dat onverwijld, met uitsluiting der kleinere Staten, het uitvoerend gezag van het bondgenootschap te Frankfort gevestigd, en dat het praesidium daarvan uitsluitend aan Oostenrijk zou worden opgedragen. Van den kant van Pruissen zou, volgens genoemd blad, dit voorstel van de hand gewezen zijn, onder verklaring dat men veeleer tot het oude bondgenootschap zou terugkeeren, dan aan deze nieuwe vordering van Oostenrijk toegeven, welke ten doel had om alle magt en invloed in Duitschland geheel alleen aan die mogendheid te verzekeren.

— Het half-officiele Berlijnsche blad, *die Deutsche Reform*, behelst het volgende berigt uit Weenen:

« De jongste tijdingen uit Italie hebben onze regering bewogen, om den maarschalk *Radetzky* eene verhoogde waakzaamheid aan te bevelen, ten einde de revolutionnaire elementen, waarvan Italie, in weerwil van de gestrengste maatregelen, nog steeds vervuld is, in bedwang te houden en alle pogingen tot opstand dadelijk in den kiem te onderdrukken, ingeval het inderdaad der revolutionnaire propaganda in Londen, met *Mazzini* aan het hoofd, mogt goeddunken, haar reeds voorbereid ontwerp ten uitvoer te brengen en in het aanstaande voorjaar eenen opstand in Italie te beproeven. Men weet uit goede bronnen, dat de beweging in Sicilie en Napels een aanvang nemen en zich van daar over het geheele schiereiland uitbreiden zou, hetgeen de demagogen te gemakkelijker hopen te bereiken, daar het in Rome, Florence en Livorno van misnoegen wemelt, en ook in Sardinie de gisting toeneemt. Eerst wanneer de overige gedeelten van het schiereiland zich aan de bewegingen hebben aangesloten, wil men ook Lombardije te wapen roepen, wel wetende, dat dit het moeijelijkste gedeelte der dolzinnige onderneming zal zijn. De regering heeft reeds besloten het Italiaansche leger aanmerkelijk te versterken, gelijk dan ook al de troepen, die uit Lombardije ontboden waren om naar Boheme te trekken, weder naar hare vroegere standplaatsen terug keeren.

ENGELAND.

LONDEN, den 19den Februarij.

In de zitting van het lagerhuis van den 17den dezer heeft de kanselier der schatkist de begrooting voor 1851 ingediend. De staatsinkomsten zijn daarbij geschat op 52,656,000 p. st. en de uitgaven op 50,247,171 p. st. zoodat er een vrij aanmerkelijk overschot zou bestaan. Om dit echter te verkrijgen zal de belasting op de inkomsten in werking moeten blijven, waarvan de opbrengst in het afgelopen jaar 5½ millioen p. st. bedragen heeft. De minister heeft voorts aangekondigd, dat de uitgaven voor het krijgswezen niet zouden worden verminderd.

— H. M., benevens Prins *Albert* en de Prins *van Wallis*, hebben het gebouw der groote tentoonstelling bezocht. Vele machines uit Duitschland en elders werden in HD. tegenwoordigheid aangebragt en ontpakt. Er zijn proeven genomen, door de toelating van verscheidene honderde lieden op de galerijen, of deze tegen eene talrijke menschenmenigte bestand zouden zijn: dit is voldoende bewezen; de elasticiteit van de ijzeren bevloering voldeed ongemeen.

— Met de laatste overlandpost is uit Singapore het volgende berigt ontvangen:

« De onzekerheid omtrent het lot van sir *John Franklin* en zijne medgezellen schijnt opgeheven te zijn. Alhier is het schip *Herald* van de koninklijke marine uit de Poolstreken aangekomen. Bij het uiterste station van de Russische pelterijen-compagnie heeft de *Herald* van de inboorlingen vernomen, dat een aantal blanken een tijd lang op 3 of 400 mijlen afstands van de kust gelegerd zijn geweest; dat de Russen hun levensmiddelen hadden willen toevoeren, maar daarin verhinderd waren geworden door de tusschen hen en de inboorlingen uitgebarsten vijandelijkheden, die

alle gemeenschap onmogelijk hadden gemaakt. De Eskimo's hadden dit berigt ten volle bevestigd, er bijvoegende dat tusschen de bedoelde blanken en Indianen een gevecht was ontstaan, waarin de eerstgenoemden allen om het leven waren gekomen."

Aan de gegrondheid van deze tijding wordt intusschen sterk getwijfeld.

— De Senaat der Vereenigde Staten van Noord-Amerika heeft in de zitting van 31 Januarij jl. concessie verleend aan de heeren *Snow* en *Bange*, om eene telegraaflijn aan te leggen van San Francisco in Californie naar de rivier de Missisippi. Het denkbeeld om het verre westen met de overige deelen des onmetelijken rijks in versnelde gemeenschap te brengen, vond in den Senaat grooten bijval. De uitvoering zal echter nog groote bezwaren ontmoeten. De telegraaflijn zal moeten loopen door onafzienbare woestenijen, afgestroopt door wilde Indianen, en dwars over bergketens.

— Volgens de jongste volkstelling in de Vereenigde Staten, bedroeg in 1850 aldaar het getal blanken 19,879,211; vrije kleurlingen 500,000; slaven 3,295,495, gezamenlijk 23,674,706 zielen; zijnde eene vermeerdering van 6,710,978 of 40 pCt. in tien jaren. De Indianen zijn in het gezamenlijk getal niet begrepen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten Februarij.

De alhier op den 20sten dezer aangewende poging tot vestiging eener *Maatschappij* ter bevordering der belangen van *Land- en Tuinbouw*, mitsgaders van die der *Veeteelt*, mogt aanvankelijk met eenen gunstigen uitslag bekroond worden.

De tot dat einde te dezer stede belegde vergadering werd door ruim een honderdtal belangstellende personen van allen rang en stand bijgewoond.

Nadat door den Voorzitter der alhier bestaande Kamer van Koophandel en Fabrijken kortelijk de redenen waren ontvouwd, die hem tot deze poging in het algemeen belang genoopt hadden, zoomede beknoptelijk geschetst was geworden, en het doel en de nuttige strekking eener *Landbouwkundige Vereeniging* als de bovengenoemde, werd met eenparige stemmen de nuttigheid en noodzakelijkheid erkend van eene dergelijke inrigting, daar die, vooral na de ontbinding der Provinciale Commissiën van Landbouw, in hare gevolgen ontwijfelbaar hoogstweldadige vruchten zal kunnen dragen.

Daarna werd onmiddellijk overgegaan tot de keuze eener Commissie van een aantal notabele der zaak toegedane personen, over het geheele *Arrondissement Breda* verspreid, die zich onledig zal houden met het ontwerpen van al datgene, wat tot bepaalde vestiging der verlangde Maatschappij zal kunnen strekken, en belast werd om het noodige daartoe voor te bereiden en deswege nader verslag te doen.

— Het aangekondigde Concert van den Heer *Steveniers* en Mejufvrouw *Johannsen* zal in plaats van op Donderdag den 27sten Februarij een dag vroeger, en dus op Woensdag den 26sten Februarij plaats hebben, zoo als ook het Programma hieronder aanduidt.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ontvangen een Koninklijk besluit waarbij de heer jhr. *Boreel van Hogelanden* tot voorzitter van de kamer benoemd wordt.

De heer *Wichers*, die tijdelijk het voorzitterschap heeft bekleed, meent thans in alle opzigten te hebben voldaan aan de taak, die hem bij het reglement van orde was voorgeschreven en hij ruimt den voorzittersstoel aan den benoemden voorzitter in.

De nieuw benoemde voorzitter houdt de volgende aanspraak:

MIJNE HEEREN!

Uwe keuze, door de benoeming des Konings bevestigd, heeft mij het voorzitterschap dezer Vergadering opgedragen; die onderscheiding schat ik hoog, Mijne Heeren, ik schat haar te hooger, omdat ik in deze keuze een blijk van goedkeuring meen te mogen zien van mijne vroegere handelingen, van de beginselen door mij gevolgd.

Die beginselen leidden mij bij den aanvang mijner parlementaire loopbaan tot de overtuiging, dat onze staatsinstellingen herziening en verbetering behoefden, maar zonder omverwerping van het bestaande, zonder slooping van nationale instellingen. Zij leidden mij tot de overtuiging dat de volksregten uitbreiding behoefden, maar met waarborgen voor handhaving van orde en rust, met eerbiediging van de regten der Kroon. Die overtuiging heeft mij ook bij de toepassing der beginselen, in de herziene Grondwet opgenomen, tot rigtsnoer gestrekt. Steeds heb ik getracht den weg van bedaarden vooruitgang en ontwikkeling te volgen, zonder mij daarvan of door overdrevene verwachtingen of door schrikbeelden te laten afleiden. Moeijelijk was dikwerf in de verloopen jaren de betrekking die het vertrouwen onzer landgenooten ons opdroeg, maar de ondervinding leert ons, dat in Nederland slechts die Vertegenwoordiging, die Regering duurzaam op goedkeuring en ondersteuning bij de natie rekenen kan, die, wars van overdrijving en partijzucht, zich steeds gematigd en ordelievend, zich steeds billijk en onpartijdig betoond. Dat wij in dien geest, Mijne Heeren, onze gewichtige werkzaamheden voortzetten; dat wij de Regerings-voorstellen met zorg, met naauwgezetheid onderzoeken, met de innige zucht, om door gemeen overleg tusschen Regering en Vertegenwoordiging het goede tot stand te brengen, dat de natie met regt van onzen arbeid verwacht: — dan mogen wij vertrouwen, dat onze beraadslagingen onder den zegen des Allerhoogsten strekken zullen ten nutte van het Vaderland, tot bevestiging van den band die Nederland aan zijnen Koning en aan het Vorstelijk Stamhuis hecht.

Aan mij is de eervolle taak opgedragen, de beraadslagingen te leiden. Ik ontveins mij niet al het moeijelijke dier taak, en die gedachte drukt te meer, Mijne Heeren, wanneer ik bedenk hoe onmogelijk het mij zal zijn *hem* hem te evenaren wien ik geroepen ben in het Voorzitterschap op te volgen. Hij die tijdelijk die betrekking waarnam, sprak u van de verdiensten van den heer van *Twist*. Wij allen beamen voorzeker de woorden alstoen gesproken. Ja wij juichen de keus des Konings toe, die hem het gewigtigste staatsambt van Nederland opdroeg, die zijne uitstekende hoedanigheden zoozeer ten nutte van het Vaderland weet dienstig te maken. Maar wij, Mijne Heeren! wij moeten het gemis in deze Vergadering betreuren van een verdienstelijk Voorzitter, van een hoog geacht medelid, en het zij mij vergund er voor mij bij te voegen, van een hoog gewaardeerd vriend. Ik zal mijne beste pogingen aanwenden om, naar zijn voorbeeld, uwe beraadslagingen met orde, met waardigheid, met onpartijdigheid te leiden, maar zullen die pogingen wel slagen, dan behoef ik, ik gevoel het te zeer, al uwe welwillendheid, al uwe ondersteuning; die roep ik met aandrang, met vertrouwen in.

Mijne Heeren, ik verklaar het voorzitterschap te aanvaarden.

Op voorstel van den heer *van Zuylen van Nijeveld* wordt door de Vergadering besloten de gehouden aanspraak te doen drukken en ronddeelen.

Bij de Kamer zijn ingekomen drie wets-ontwerpen, als: een wetsontwerp omtrent de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie; een wets-ontwerp tot het intrekken en buiten werking stellen van bepalingen omtrent de scherpregters en hunne adsistenten, en een wets-ontwerp tot verhooging van het VIIIste hoofdstuk der begrooting voor 1851, voor het herstel eener sluis te Willemsoord.

Door drie leden der Kamer, de heeren *Schooneveld*, *Storm van 's Gravesande* en *Metman*, is een wets-voorstel ingediend, tot regeling van de schadevergoeding toe te kennen aan de leden der voormalige Eerste Kamer.

Aan den heer *van Dam van Isselt* is verlof verleend om op een nader te bepalen dag aan den Minister van Kolonien vragen te rigten omtrent de krijgsverrigtingen ter westkust van Borneo, in verband met de laatstelijk uit de overzeesche bezittingen ontvangen tijdingen.

De Vergadering is daarna overgegaan tot het trekken der afdeelingen voor de maanden Februarij en Maart. Door die afdeelingen zijn benoemd:

tot hare voorzitters, de heeren: *van Golstein*, *de Man*, *Wichers*, *van Zuijlen van Nyevelt* en *van Hoëvell*;

tot hare onder-voorzitters, de heeren: *Gevers van Endegeest*, *Dullert*, *Sloet tot Oldhuis*, *van Nispen van Sevenaer* en *Lotsij*; en

tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften voor het bedoelde tweemaandelijksch tijdvak, de heeren: *Provó Kluit*, *Mackay*, *Huguenin*, *van Akerlaken* en *de Poorter*.

— Bij het ingekomen wetsontwerp, *regelende de reis- en verblijfkosten der Provinciale Staten*, wordt voorgesteld: 1°, dat de leden, niet met der woon gevestigd in de gemeente waar de vergadering der Staten wordt gehouden, telkens wanneer zij ter bijwoning dier Vergadering opkomen, zoo bij hunne heen- als bij hunne terugreis, voor elk uur afstands tusschen de plaats waar zij met der woon gevestigd zijn, en die, waar de Staten vergaderen, voor reiskosten zullen genieten 60 cents; 2°, dat zij voor verblijfkosten, telkens wanneer zij eene gewone vergadering bijwonen, zullen genieten: in Noordbrabant *f* 25, Gelderland *f* 30, Zuidholland *f* 35, Noordholland *f* 35, Zeeland *f* 35, Utrecht *f* 35, Friesland *f* 30, Overijssel *f* 30, Groningen *f* 30, Drenthe *f* 25 en Limburg *f* 25; en telkens wanneer zij eene buitengewone vergadering bijwonen: in Noordbrabant *f* 5, Gelderland *f* 6, Zuidholland *f* 7, Noordholland *f* 7, Zeeland *f* 7, Utrecht *f* 7, Friesland *f* 6, Overijssel *f* 6, Groningen *f* 6, Drenthe *f* 5 en Limburg *f* 5; 3°, dat deze verblijfkosten niet genoten zullen worden door hem, die minder dan de helft der zittingen van de vergadering heeft bijgewoond; en 4°, dat naar de bepalingen dezer wet ook de reis- en verblijfkosten zullen berekend worden, welke aan de leden der Provinciale Staten, wegens het bijwonen der sedert de uitvaardiging der wet van 6 Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 39) reeds gehouden vergaderingen, verschuldigd zijn.

In de memorie van toelichting wordt het gezamenlijk bedrag der reis- en verblijfkosten van de verschillende Provinciale Staten geraamd op *f* 42,184 's jaars.

— De voordragt der wet op de onteigening ten algemeene nutte, strekkende ter vervanging van die van Mei 1842, bestaat uit 78 artikelen. Daarbij wordt niet alleen voorzien in de onteigening bij gewone gevallen, maar ook in onteigening bij vestingbouw, bij den aanleg, het herstel, of het onderhoud van dijken, bij besmetting, of andere dringende omstandigheden.

— Aan de Kamer is toegezonden een gewijzigd ontwerp van wet op de burgerlijke pensioenen. Onder de daarbij voorgedragene bepalingen merkt men de volgende op: als burgerlijke ambtenaren worden beschouwd zij, die, al dan niet, uit kracht der wet, door of van wege der Koning, eene der Kamers van de Staten-Generaal of de Staten der provinciën benoemd, van vaste aanstelling zijn voorzien en wier wedden of belooningen uit de Staats-inkomsten gekweten worden.

Onder de ten deze bedoelde zijn niet begrepen: zij, die in kerkelijke of militaire betrekkingen zijn geplaatst; de ambtenaren in 's Rijks Overzeesche Bezittingen; de opzieners der jagt en visscherij; de scherpregters.

Burgerlijke ambtenaren hebben, na bekomen ontslag, mits niet om de redenen bij de wet aangeduid, regt op pensioen, wanneer zij: den ouderdom van 65 jaren vervuld en den Staat 40 jaren gediend hebben, en of door de uitoefening hunner functiën, of ter zake van die uitoefening, hetzij ten gevolge van gewelddadige aanranding of van verzet, hetzij van met gevaar gaande dienstverrigtingen, wonden of gebreken bekomen, die hen volstrekt ongeschikt maken den Staat langer te dienen.

Aan burgerlijke ambtenaren kan ook pensioen worden verleend, in geval zij na 10jarigen dienst, uit hoofde van ziels- of ligchaamsgebreken, voor de waarneming van hun ambt ongeschikt zijn, mits de oorzaak der ongeschiktheid bewezen worde door eene beëedigde verklaring van twee deskun-

digen, te benoemen door den kanton-regter der woonplaats van den belanghebbende.

— De heeren *Schooneveld*, *Storm van 's Gravesande* en *Metman* hebben (*zie hierboven*), een voorstel van wet ingezonden tot regeling der schadevergoeding, toe te kennen aan de leden van de voormalige Eerste Kamer der Staten-Generaal. Ingevolge de bepalingen van het Reglement van orde, zal in de afdeelingen aanvankelijk moeten worden overwogen, of er al dan niet een nader onderzoek zal plaats hebben. Men herinnert zich, dat dit onderwerp ook bij de behandeling van het tweede hoofdstuk der Staatsbegrooting door den heer *Metman* is ter sprake gebragt, doch dat vele leden die gelegenheid niet geschikt oordeelden, om ten opzigte van het beginsel, dat tot grondslag van bovenbedoeld wets-voorstel strekt, eene beslissing te nemen.

— Bij Besluit van 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden het volgende te bepalen:

1°. aan den heer dr. *A. Numan*, met den 1sten Maart dezes jaars, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekkingen van hoogleeraar en directeur van 's Rijks veeartsenijschool, onder dankbetuiging voor de onmiskenbare diensten door hem aan de Lande bewezen, en met vrijlating om zijne regten op pensioen te doen gelden; 2°. aan den heer dr. *P. J. J. de Fremery*, met den 1sten April dezes jaars, eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van hoogleeraar aan genoemde school; 3°. aan den heer dr. *P. H. J. Wellenbergh*, met den 1sten Maart e. k., eervol ontslag te verleenen uit zijne betrekking van buitengewoon hoogleeraar aan genoemde school; 4°. tot directeur van 's Rijks veeartsenijschool, in te gaan op den 1sten Maart, e. k., te benoemen dr. *P. H. J. Wellenbergh*, op eene jaarwedde van *f* 2000; 5°. tot leeraren aan 's Rijks veeartsenijschool, in te gaan met den 1sten April e. k. te benoemen: *a. J. Jennes*, veearts der 1ste klasse te Zwolle, *b. F. C. Hekmeijer*, paardenarts bij de Koninklijke militaire akademie te Breda; *c. G. Wit*, veearts der 1ste klasse te Nieuwer-Amstel, — elk op eene jaarwedde van *f* 1400; *d. B. J. C. Rijnders*, veearts der 1ste klasse aan 's Rijks veeartsenijschool op eene jaardwedde van *f* 1000; *e.* dr. *J. R. E. van Laer*, math. mag. phil. nat. doct. te Utrecht, op eene jaarwedde van *f* 1000; 6°. Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te magtigen bij 's Rijks veeartsenijschool te benoemen: een opziener op eene jaarwedde van *f* 700; een prosector anatomes, tevens custos der kabinetten, op eene jaarwedde van *f* 300; een smid, tevens onderwijzer in het practische hoefbeslag, op eene jaarwedde van *f* 500; en de noodige bedienden, wier bezoldigingen te zamen de som van *f* 2,300 jaarlijks niet mogen te boven gaan; 7°. met den 1sten April dezes jaars in te trekken en buiten effect te stellen de Koninklijke besluiten van den 18 September 1839, n°. 127, 8 Maart 1842, n°. 90, 22 September 1840, n°. 80, 31 Maart 1844, n°. 73; 8°. de directeuren, de leeraren, beambten en bedienden aan 's Rijks veeartsenijschool zullen zich in de uitoefening hunner functien hebben te gedragen naar de instructien hun door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken te geven. Een afschrift van deze instructien zal aan Ons worden overgelegd, en zal Onze Minister voornoemd jaarlijks aan Ons aanbieden een verslag omtrent den staat der school; 9°. wij behouden Ons voor, na gedaan onderzoek, in overweging te nemen, of en in hoeverre 's Rijks veeartsenijschool zal kunnen dienstbaar worden gemaakt aan de opleiding van veeartsen, bestemd voor de overzeesche bezittingen.

— Bij besluit van 19 Februarij jl, n°. 133, heeft zijne Majesteit goedgevonden:

1°. eervol ontslag te verleenen aan *H. E. Tonkes*, op zijn verzoek, als zilvest van het Termunter zijlvest, in de schepperij Meeden (Groningen); te benoemen: tot heemraad van den Vervoorne-polder (Noordbrabant), *A. Bakker*, ten gevolge van aftreding, tot dijkgraaf van den Sabina-Henrica-polder (Noordbrabandt), *J. C. Maris*, ten gevolge van aftreding.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 18den dezer, n°. 53, goedgevonden te benoemen, bij het koloniaal werfdepôt, tot 1sten luitenant-kwartiermeester, den 2den luitenant-kwartiermeester *A. D.* baron *Mulert*, van 1ste regiment infanterie.

— Ll. Dingsdag heeft de heer *Duymaer van Twist* in handen des Konings den gevorderden eed afgelegd als gouverneur-generaal van Neêrlandsch Indië. Die heer is door Z. M. benoemd tot ridder met de ster der orde van de Eikenkroon.

— De Koning heeft gisteren Zijne Exc. den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, den heer *Duymaer van Twist*, in een bijzonder gehoor toegelaten; het was eene afscheids-audientie, die Z. M. aan den heer *van Twist* verleende. De Koning heeft evenzeer gisteren morgen een particulier en afscheids-gehoor verleend aan den vice-president van den raad van Nederlandsch Indië, den heer *van Nes*. De heeren Gouverneur-Generaal en Vice-President zullen nu spoedig deze residentie en het Vaderland verlaten, om, de tweede van Marseille, de eerste van Triest, met de mail te vertrekken, waarmede zij ten deele de reis naar Indië zullen moeten voortzetten.

— Volgens het *Handelsblad* is prinses *Marianne* der Nederlanden den 10den dezer incognito van Napels te Rome aangekomen.

— Naar men verneemt wordt eerlang de reorganisatie van het wapen der kavallerie van het Nederlandsche leger te gemoet gezien. Ook verneemt men dat ten gevolge der reorganisatie van de militaire administratie bij het leger, eene groote vereenvoudiging zal plaats hebben bij de kompagnies-administratiën van de regimenten.

— Te Raamsdonk is den 15den dezer door een landbouwer een meikever in de vlugt gevangen, terwijl zich aldaar weinige dagen geleden ook reeds een ooijevaar heeft doen zien.

— Z. M. heeft aan de Koninklijke school van beeldende kunsten te 's-Hertogenbosch, eene toelage toegekend van *f* 1000 voor het jaar 1851.

— Burgemeester en Wethouders der Stad 's Hertogenbosch, hebben ter kennis van het algemeen gebragt, dat het Stedelijk Bestuur daartoe gemagtigd, binnen die Stad jaarlijks zal doen houden: Vijf vrije Markten voor Paarden, Hoornvee, Schapen, Varkens, Landelijke Voortbrengselen en Gereedschappen, als: De eerste. Op Woensdag vóór Palmzondag. De tweede. Op den laatsten dag der maand April. De derde. Op St. Jan (24 Junij). De vierde. Op St. Michiels-Dag (29 September). De vijfde. Op den laatsten Maandag der maand October. Wijders zijn van stadswege niet minder dan 18 verschillende premiën uitgeloofd.

Voorts schrijft men uit 's Hertogenbosch dat de autorisatie zoude zijn gekomen, om den weg van de Hekel te 's Hertogenbosch, leidende naar het gehucht Pettelaar, met den Vughtschen steenweg in gelijke hoogte te brengen. Zoodoende kwam die weg nimmer onder water, en voor velen maar vooral voor de ingezetenen uit St. Michiels-Gestel, zoude dit een groot gemak wezen.

— Naar men verneemt zullen uit de linnen- en damastfabriek van *P. C. van de Ven*, te Boxtel, hofleverancier van Z. M. koning *Willem III*, naar de groote tentoonstelling te Londen verzonden worden verschillende stellen supra fijn linnen damast tafelgoed, dito nachtmaalkleeden van onderscheiden dessins, mede differente stukken extraordinair fijn echt Hollandsch linnen, waaronder een supra fijn stuk, $^{3}/_{4}$ breed en 52 ellen lang, wegende bijna 2 Nederl. ponden. Bovengemelde goederen zullen ongetwijfeld tegen de grootste fabrieken, niet alleen van dit Rijk, maar ook van anderen, kunnen wedijveren.

— Maandag avond ontstond er te Tilburg een vreeslijke brand, die zoodanig toenam dat het huis en de leerlooijerij van den heer *van Roessel*, benevens twee belendende huizen tot den grond zijn afgebrand. Alles moet in die gebouwen verbrand zijn, en daardoor de schade zeer groot zijn, alhoewel het huis en de leerlooijerij van den heer *van Roessel* in de Bossche brandwaarborgmaatschappij voor *f* 4,500 verzekerd waren. Het garnizoen te dier plaatse, moet zich vooral verdienstelijk hebben gekweten. De heer officier van justitie *Parc*, is derwaarts vertrokken, ten einde de oorzaak van den brand te onderzoeken.

— In den vroegen morgen van den 18den ontstond te Leyden brand in de wollen deken- en garenfabriek van de weduwe *Parmentier*, op de Middelstegracht bij de Groenesteeg. Het geheele gebouw brandde uit en ter naauwernood kon men de belendende huizen beveiligen. Een metselaarsknecht had het ongeluk, bij het blusschen, door een vallenden balk zwaar aan het achterhoofd gewond te worden.

— Naar men verneemt heeft de Nederlandsche Regering, op het door het Oostenrijksche Gouvernement daartoe gedaan verzoek, zich volgaarne bereid verklaard, de voortbrengselen van inlandsche volksvlijt, die uit Oostenrijk naar de groote tentoonstelling te Londen worden verzonden, vrij en onbezwaard over het Nederlandsch grondgebied te doen vervoeren en ze ook aan geene visitatie hoegenaamd te onderwerpen, ten einde die voortbrengselen voor alle schade te behoeden.

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN, met hare uitdeelingen een aanvang gemaakt hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij Broese & Comp.

Stellen Kaartjes voor alle nog volgende uitdeelingen van Soep in Brandstoffen zijn verkrijgbaar bij den Heer J. P. DE MAN, en de Katerstraat.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 15 Febr. tot en met 22 Febr. 1851. 5 mann. 3 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 15 Febr. tot en met 22 Febr. 1851. 3 huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 15 Febr. tot en met 22 Febr. 1851. 4 mann. 7 vrouwel. geslacht.

Een levenloos aangegeven kind.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

TARWE zonder verandering; verkocht: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 282; 125 ℔ N. Gelders. *f* 202.

ROGGE tot vorige prijzen, met goeden handel aan Cons.: 124 ℔ Pruissis. *f* 168; 120 ℔ Odessa *f* 154; 115 ℔ Gedroogde *f* 138.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: Zeeuwsch $49\frac{1}{2}$ P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk, in April en in Oct. eerstk. 54 P. vl.

LIJNZAAD in één doen: 111, 112 ℔ Petersb. *f* $307\frac{1}{2}$; 109, 110 ℔ Memel *f* $9\frac{1}{8}$; 106, 107, 110 ℔ Arch. *f* 285, 290; in Veiling 102, 103 ℔ beschadigde Windau *f* $5\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $32\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $31\frac{3}{4}$; 1 Mei eerstk. *f* $31\frac{3}{4}$ à $\frac{1}{2}$; 1 Sept. eerstk. *f* $34\frac{3}{4}$; 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. *f* 32.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $34\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $33\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 36; Vlieg. 35.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., *f* 55 à 58. — LIJNKOEKEN: per 104 st., *f* $7\frac{1}{2}$ à 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 21. FEBRUARIJ 1851.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van *f* 0,00 tot	*f* 0,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» » 6,90 »	» 7,40.
Het dito dito Rogge.	» » 5,40 »	» 5,60.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00 »	» 5,70.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00 »	» 5,60.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23\frac{1}{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,26.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).	*f* 0,00 tot	*f* 2,30.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,60.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Stuiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *Februarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $57^5/_8$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. $67^5/_8$, $^3/_4$, $^{11}/_{16}$; 4 pCt. $88^5/_{16}$, $^3/_4$, $^{11}/_{16}$; O. Ind. Leening $88^5/_8$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. 89; Handelm. $108^1/_4$; Oblig. Holl. Spoorw. $4^1/_2$ pCt. 99; Belgie $2^1/_2$ pCt. $47^5/_{16}$, $^3/_8$; Fr. Oblig. 3 pCt. $53^{13}/_{16}$, $^7/_8$; Spanje Ardoins $13^1/_4$, $^5/_{16}$; dito van 510 p. st. $13^7/_{16}$, $^1/_2$, dito Onbep. St. $13^1/_8$, $^1/_4$; dito 3 pCt. $37^7/_8$, 38; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^1/_2$, $^9/_{16}$; Coupons Ardoins $8^1/_4$; Passive $4^{13}/_{16}$; Fr. Uitgest. $4^3/_4$, $^{13}/_{16}$; Portugezen te Londen $35^{11}/_{16}$, $^3/_4$; dito 4 pCt. $35^5/_{16}$, $^3/_8$; Rusland 5 pCt. $105^1/_4$; Certif. 1831—33 $94^1/_2$; Id. $4^1/_2$ pCt. $95^1/_4$, $^5/_{16}$; 4 pCt. bij *Hope* $87^1/_8$; Id. bij *Stiegl.* $86^5/_8$, $^{11}/_{16}$; Id. 5e Serie $86^3/_8$; Polen Certif. 4 pCt. $75^7/_8$; Oostenr. Metall. $71^1/_4$, $^3/_8$; Nieuwe 2 pCt. $38^1/_4$, $^5/_8$; Nieuwe 5 pCt. $79^3/_8$, $^1/_2$, $^7/_{16}$; Denem. $98^5/_8$; Louisiana 5 pCt. $98^5/_8$.

Advertentiën.

*** Dankbaar voor de menigvuldige bewijzen van deelneming bij het verlies van onzen beminden Zoon JOHAN ADOLPH WILHELM, Luitenant bij het O. I. leger, gesneuveld op *Borneo*, Westkust, betuigen wij door dezen onzen hartelijken dank.

BREDA, 22 Februarij 1851.

D. J. VAN WINSHEIJM,
L. VAN WINSHEIJM, geb. VAN DE SANTHEUVEL.

*** 's PRINCENHAGE, den 21. Februarij 1851. Heden overleed aan verval van krachten Mejufvrouw CECILIA REGINA WATSON, in den ouderdom van 70 jaren.

Eenige Kennisgeving.

Met Toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

TE GEVEN DOOR

den Heer J. STEVENIERS

EN

Mejufvrouw J. JOHANNSEN,

Op Woensdag den 26. Februarij 1851,

IN DE ZAAL VAN DEN SCHOUWBURG TE BREDA,

DES AVONDS TEN 7 URE.

PROGRAMMA.

1ste AFDEELING.

1. Ouverture
2. Aria uit de Freyschütz. .... WEBER.
   te zingen door Mejufvrouw JOHANNSEN.
3. Fantaisie voor de Viool .... ARTOT.
   uit te voeren door den Heer STEVENIERS.
4. *a.* Mein Vaterland. .... BERTELSMANN.
   » *b.* Die jungen Musikanten .... KÜCKEN.
   uit te voeren door de Liedertafel.

2de AFDEELING.

5. Ouverture.
6. Les Regrets, Solo dramatique voor de Viool .... STEVENIERS.
   uit te voeren door den Heer STEVENIERS.
7. Air du Barbier de Séville .... ROSSINI.
   te zingen door Mejufvrouw JOHANNSEN.
8. *a.* Abendlied .... ABT.
   » *b.* Gesellschaftslied .... BECKER.
   uit te voeren door de Liedertafel.
9. Liederen te zingen door Mejufvrouw JOHANNSEN met accompagnement van Obligaat Viool, uit te voeren door den Heer STEVENIERS.

De Entrée-Kaartjes zijn aan de Schouwburgzaal en bij de Uitgevers dezer verkrijgbaar à *f* 1.—

*** Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, op *Maandag den 24. Februarij* 1851, des avonds ten 7 ure, ten Koffijhuize *de Beurs van Breda*, bij D. VERMEEREN, in het openbaar VEILEN:

1ste KOOP.

Een HUIS en ERVE, op de Oostzijde van de Ginnekenstraat te *Breda*, Wijk A, No. 66, Kadaster Sectie B, No. 1135.

Te aanvaarden 1o. *Mei* 1851.

2de KOOP.

Een HUIS en ERVE, op de Westzijde van de St. Annastraat te *Breda*, Wijk D, No. 162, Kadaster Sectie B, No. 639.

Verhuurd om 80 *cents in de week.*

ZEGT HET VOORT.

*** K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal, op *Maandag den 3. Maart* 1851, voormiddags ten 10 ure, ten Herberge bij H. WILLEMSE aan de Rijsbergsche Steenweg op *Effen* onder *'s Princenhage*, voor den Hoogwelgeboren Heer Jonkheer J. F. MONTENS te *Lier*, publiek VERKOOPEN:

78 Stuks Zware EIKENBOOMEN, in 22 Kavels, staande op *Effen* onder *'s Princenhage*, aan den Steenweg.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT BREDA.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

MASTENDUNSEL, EIKEN- EN BEUKENSNOEITAKKEN, ENZ.

in de ULVENHOUTSCHE-, MAST- en LIESBOSSCHEN.

De Waarnemende RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris JONCKHEER, gevestigd te *Ginneken*,

PUBLIEK VERKOOPEN:

Op *Zaturdag den* 1. *Maart* 1851, des voormiddags om 9 ure, ten Huize en Herberge van de Weduwe KWISTHOUT, in den *Zandberg*, onder *Teteringen*.

In het Ulvenhoutsche Bosch.

1 Kavel EIKENSNOEITAKKEN.
2 Kavels MASTENDUNSEL.
10 dito dito, in het 2e en 3e *Nieuwbosch* onder *Gilze*.
6 dito dito, in het *Blok te Hoillen* onder *Gilze*.

In het Mastbosch.

24 Kavels MASTENDUNSEL, liggende in verschillende Perken.
2 dito EIKEN- en BEUKENSNOEITAKKEN.

In het Liesbosch.

5 Kavels EIKEN- en BEUKENSNOEITAKKEN in verschillende Perken. En
6 dito BEUKENTAKKEN, TOPPEN en te den grond staande STRUIKBLOKKEN, bij het *Jagthuis*.

De Voorwaarden van Verkoop liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en den Notaris; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij de Boschwachters.

ZEVENBERGEN, den 6. Februarij 1851.

De Waarnemende Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN ROUWENOORT.

*** Bij VAN GULICK EN HERMANS, Boekdrukkers te *Breda*, is van de pers gekomen:

BEGINSELEN

DER

VLAKKE MEETKUNST,

TEN DIENSTE VAN HEN, DIE ZICH TOT HET ONTVANGEN VAN AKADEMISCH ONDERWIJS VOORBEREIDEN,

DOOR

H. STROOTMAN,

Lector in de Wiskunde, vroeger aan de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, thans aan de Koninklijke Akademie te Delft.

MET OMTRENT 200, TUSSCHEN DEN TEKST GEPLAATSTE, HOUTSNEE-FIGUREN.

Prijs *f* 4,25.

*** Bij *C. A. VIEWEG*, te *Nijmegen*, zijn van de pers gekomen:

M. D. VAN OTTERLOO en *J. H. VEENENDAAL*, LANDHUISHOUDELIJK REKENBOEK *voor de lagere scholen ten platten lande*, bekroond en uitgegeven door de Afdeeling *Nijmegen* der Geldersche Maatschappij van Landbouw, 1ste Stukje 15 cent, 2de Stukje 20 cent; ANTWOORDEN van het 1ste en 2de Stukje 10 cent. Het 3de Stukje met de Antwoorden zal spoedig volgen.

Door de uitgave van dit *Landhuishoudelijk Rekenboek* is in eene lang gevoelde behoefte voorzien, en ongetwijfeld zal het zelve elken onderwijzer ten platten lande welkom zijn.

*** *Door* J. DE LANGE *te* DEVENTER *is uitgegeven:*

P. J. BAUDET,

SUPPLÉMENT à L'ALPHABET FRANÇAIS à l'usage des commençants, contenant une série d'exercices pour la jeune âge. *Première Partie f* 0.20. *Seconde Partie* . . . *f* 0.40.

Vroeger is door hem uitgegeven:

ALPHABET FRANÇAIS à l'usage des commençants . . . *f* 0.15.
SUITE DE L'ALPHABET FRANÇAIS, contenant les principaux éléments d'une bonne prononciation . . . *f* 0.30.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.